

UOT 371

Elduzə Baloğlan qızı Əliyeva

Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutunun böyük elmi işçisi

<https://orcid.org/0000-0002-4740-4673>

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6462801>

ÜMUMTƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN REYTING SİSTEMİNİN YARADILMASI

Эльдуза Балаоглан гызы Алиева

старший научный сотрудник Института

Образования Азербайджанской Республики

СОЗДАНИЕ РЕЙТИНГОВОЙ СИСТЕМЫ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

Eldusa Baloglan Aliyeva

senior researcher at the

Institute of Education of the Republic of Azerbaijan

ESTABLISHMENT OF THE RATING SYSTEM OF SECONDARY SCHOOLS

Xülasə. Təhsil islahatlarının sistemli şəkildə həyata keçirildiyi bir dövrdə yeni yanaşmalardan biri də məktəblərin reyting sisteminin dəyişməsidir. Məktəb nailiyyətlərinin izlənməsi və onun inkişafına səmərəli yollarla nail olmaq üçün reytingin müəyyənləşdirilməsi əsas vasitəyə çevrilmişdir. Ənənəvi olaraq cəmiyyətimizdə valideynlərin, icmanın “Yaxşı məktəb” anlayışı haqqında düşüncələri daha çox güclü maddi-texniki bazası olan, savadlı müəllimlərin cəlb olunduğu, yaxşı müəllim-şagird münasibətlərinin mövcud olduğu və sonda imtahan nəticələrinə görə ön yeri tutan məktəblərdir. Öz övladı üçün məktəb seçən valideyn ilk öncə məktəbin rahat şəraiti, tədrisin keyfiyyəti, müəllimlərin peşəkarlığı, müasir texnologiyaların tətbiqi ilə daha çox maraqlanır. Bu komponentlərin sistemli şəkildə bir-birini tamamlaması tədrisin keyfiyyətinə birbaşa təsir edir. Keyfiyyətli təhsil əldə etməyin yollarından biri ümumtəhsil məktəblərinin reytinginin müəyyənləşdirilməsi yolu ilə sağlam rəqabətin yaradılmasıdır.

Açar sözlər: məktəb, reyting, inkişaf, keyfiyyət, təhsil, akkreditasiya, zəif, güclü, beynəlxalq təcrübə

Резюме. В период, когда реформы образования осуществляются планомерно, одним из новых подходов является изменение рейтинговой системы школ. Рейтинг стал основным средством для отслеживания достижений школы и достижения ее эффективного развития. Традиционно в нашем обществе родители, общественное мнение о понятии «хорошая школа» – это школы с более прочной материально-технической базой, привлечением образованных учителей, хорошими отношениями учитель-ученик и, в конечном счете, ведением ЕГЭ. Родителя, выбирающего школу для своего ребенка, в первую очередь интересуют комфортные условия школы, качество преподавания, профессионализм педагогов, применение современных технологий. Систематическая взаимодополняемость этих компонентов оказывает непосредственное влияние на качество обучения. Одним из способов получения качественного образования является создание здоровой конкуренции путем определения рейтинга общеобразовательных школ.

Ключевые слова: школа, рейтинговая система, развитие, количество, образование, аккредитация, слабый, сильный, международный опыт

Summary. At a time when education reforms are being carried out systematically, one of the new approaches is to change the rating system of schools. The rating has become the main means for tracking the achievements of the school and achieving its effective development. Traditionally, in our society, parents, public opinion about the concept of a “good school” is schools with a stronger material and technical base,

attracting educated teachers, good teacher-student relationships, and, ultimately, conducting the exam. A parent choosing a school for their child is primarily interested in the comfortable conditions of the school, the quality of teaching, the professionalism of teachers, and the use of modern technologies. The systematic complementarity of these components has a direct impact on the quality of education. One of the ways to get a quality education is to create healthy competition by ranking general education schools.

Key words: school, rating system, development, quantity, education, accreditation, weak, strong, international experience

Təhsil insanın həyat fəaliyyətinin ən vacib sahələrindən olmaqla, cəmiyyətin və əhalinin sosial həyatının əsas inkişaf istiqamətlərindən biridir. Miqyas baxımından insan fəaliyyətinin bu sferası – dünya iqtisadiyyatının ən geniş və şaxələnmiş növlərindən biridir. Müasir cəmiyyətdə bu cür insanları özünə cəlb edən və sürətlə inkişaf edən ikinci bir sfera tapmaq çox çətindir. Müasir təhsil sistemi iqtisadi, mədəni və ideoloji faktorlar əsasında formalaşma prosesində olan kompleks bir sistemdir. Təhsilin sistem xarakteristikaları çox dəyişkəndir, çünki o, bir insanın bütün aktiv həyatı boyunca öyrənməsinə imkan verən, davamlı çoxalan təhsil xidmətlərini təmin edərək daha çox mürəkkəb bir ictimai quruma çevrilir.

Tədrisin keyfiyyəti onun hansı şəraitdə, mühitdə və prosesdə inkişaf etdirilməsindən daha çox asılıdır. Beynəlxalq təcrübə sübut edir ki, qiymətləndirmə nəticələri məktəb fəaliyyətinin səmərəliliyini göstərən vasitələrdən biri olsa da, bu, ümumtəhsil müəssisəsinin tam keyfiyyət göstəricilərini özündə ehtiva etmir. Təhsildə qiymətləndirmə üzrə beynəlxalq tənqidçilər ümumtəhsil müəssisəsinin yalnız imtahanlara və ya vəsaitin istifadəsinə əsaslanmadığını qeyd edirlər. Ümumtəhsil müəssisəsinin fəaliyyətinin dəyərləndirilməsi prosesi üç məqsədə xidmət edir: tədris üzrə məlumatların toplanması və təhlil edilməsi, qarşıya çıxan problemlərin müəyyənləşdirilməsi, məktəb fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi, dəyişikliklər istiqamətində yeniliklər üçün müvafiq təkliflərin verilməsi. Bu baxımdan, ümumtəhsil sisteminin dəyərləndirilməsi üç əsas istiqaməti özündə birləşdirir: xarici nəzarət, daxili nəzarət və ya özünüdəyərləndirmə və şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi, nəticələr – imtahanlar. Bütün bunlar məktəbin reyting sisteminə yerini müəyyənləşdirilməsinə təsir göstərən amillərdir.

Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, ümumtəhsil müəssisələrində keyfiyyət təminatı sisteminin yaradılması müəssisənin fəaliyyət istiqamətinin və xarakterinin kökündən dəyişilməsi üçün

bir çox sahələrin təkmilləşdirilməsini və inkişaf etdirilməsini əsas götürməlidir. Bir sıra ölkələrdə reytingin müəyyənləşdirilməsi fərqli şəkildə təqdim olunur.

Məktəblər akkreditasiya keyfiyyətini hansı formada təmin edir?

* Fəaliyyət standartları və məktəblərdən tələb olunan keyfiyyəti müəyyənləşdirməklə gözləntiləri artırır.

* Zəif və güclü tərəfləri aydınlaşdırır.

* Məktəb üçün təxirəsalınmaz inkişaf istiqamətləri və sonrakı inkişaf mərhələlərini təklif edir.

* Məktəblərin öz inkişafını təmin edəcək qabiliyyəti artıracaq ciddi özünüqiymətləndirməni təsdiq edir.

* Zəif məktəblərin fəaliyyət və inkişafını nəzarətdə saxlayır və idarəedici heyətə dəstək olur.

ABŞ-da, Avropanın bir çox dövlətlərində təhsil sisteminə reytingin müəyyən edilməsi üçün, eləcə də məktəblərdə məlumatları əldə etmək üçün daim dövlət və milli qurumlarla fəaliyyət göstərir. Bu, ölkə səviyyəsində daha dərin bir şəkildə təqdim etməyə kömək edir və məktəb profillərini və reytingləri inkişaf etdirməyə imkan verir. Beynəlxalq təcrübəni araşdırarkən reyting sisteminin müxtəlifliyi diqqəti çəkir. Əvvəllər əksər dövlətlərdə ümumi Great Schools Reytingi test ballarına əsaslanırdı. Bəzi dövlətlərdə Great Schools Reytingi həm də şagirdlərin tərəqqisinə əsaslanır. Məktəb profillərimizdə test ballarına əlavə olaraq vacib məlumatlar da var – uşaqların məktəbdə necə təcrübə keçirmələrində böyük bir fərq yaradan amillər, məsələn, bir məktəbin şagirdlərin akademik şəkildə inkişafına nə qədər kömək etdiyi, məktəbin fərqli sosial-iqtisadi, irqi və etnik şagirdləri necə dəstəklədiyi kimi, qruplar və bəzi qrup şagirdlərin məktəbin nizam-intizamı və davamiyyət siyasətindən qeyri-bərabər dərəcədə təsirlənməməsi. Bu vacib mövzuların çoxu indi öz reytinginə malikdir və bu temalı reytinglər məktəb

bin ümumi Great Schools Xülasə Reytinginə daxil edilmişdir.

Xülasə Reytingi. Great Schools Xülasə Reytingi bir məktəb profilinin əsasında göstərilir və bir məktəb bütün şagirdlərini sonrakı müvəffəqiyyətə – istər kollec və ya karyera hazırlığına necə yaxşı hazırladığına əsaslanaraq məktəb keyfiyyətinin ümumi görüntüsünü verir. Xülasə reytinginin hesablanması məktəbin dörd mövzulu reytinginə (Test Skoru Reytingi, Şagird və ya Akademik Tərəqqi Reytingi, Kollec Hazırlığı Reytingi və Kapital Reytingi) və bir məktəbdə nizam-intizam və davamiyyət fərqlərinə görə bayraqlara əsaslanır. Hər bir məktəb üçün göstərdiyimiz reytinglər məlumatların mövcudluğu və ya məktəb səviyyəsinə uyğunluğuna görə dəyişə bilər (məsələn, orta məktəblərdə Kollec Hazırlığı Reytingi olacaq, lakin ibtidai məktəblərdə olmayacaq). Birini hesablamaq üçün kifayət qədər məlumatımız yoxdursa, bir məktəb üçün Xülasə Reytingi hazırlamayacağıq.

Test Hesab Reytingi. Test Skoru Reytingi, məktəblərin siniflər və fənlər üzrə dövlət qiymətləndirmələri üzrə göstəricilərindən (bacarıq dərəcəsi və ya yuxarı olan şagirdlərin faizi) istifadə edərək, dövlətin digər məktəbləri ilə müqayisədə, hər məktəb üçün 1-10 reyting hazırlamaq üçün məktəbləri qiymətləndirir. Bu məktəbin ümumi Test Skor Reytingləri məktəb profilərində Akademiklər bölməsində göstərilir və bərabərlik bölməsində şagird alt qrupu (irqi / etnik mənsubiyyəti və ailə gəlirləri) tərəfindən bölünür. Bu reyting məktəb keyfiyyətinin başa düşülməsində vacib amildir, çünki bütün şagirdlərin akademik standartlara cavab verib-verməməsini ölçür.

Şagird Tərəqqi Reytingi. Şagird Tərəqqi Reytingi (“artım” kimi də tanınır) bir məktəbdəki şagirdlərin zamanla akademik tərəqqi edib-etməmələrini ölçür. Şagird Tərəqqi Reytingi, xüsusilə, fərdi şagirdlərin son bir il və ya daha çox müddətdə oxu və riyaziyyat qiymətləndirmələrində nə qədər tərəqqi etdiyinə, bu performansın Dövlət Təhsil Departamenti tərəfindən qurulmuş şagird böyümə modelinə əsaslanaraq gözlənilən tərəqqi ilə necə uyğunlaşdığına və necə baxdığına baxır. Bu məktəbin böyümə məlumatları əyalətin digər məktəbləri ilə müqayisə olunur. Bu məlumatlar bir çox ştatda birdən çox sınıfdə dövlət standart testlərini aparmayan orta

məktəblər üçün daha az yayğındır. Onsuz da yüksək performanslı şagirdləri olan məktəblərin yüksək Şagird Tərəqqi Reytingi alması və ya yüksək test balı olan məktəblərin Şagird Tərəqqi Reytinginin aşağı olması mümkündür. Böyümənin əsas üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu, sosial-iqtisadi bilik səviyyəsindən daha az əlaqəlidir. Şagird Tərəqqi Reytinginin məqsədi şagird nailiyyətləri baxımından başlanğıc nöqtəsindən asılı olmayaraq şagird nəticələrini yaxşılaşdıran məktəblərdə şəffaflığı təmin etməkdir.

Akademik Tərəqqi Reytingi. Akademik Tərəqqi Reytingi açıq şəkildə məlumatlarını təqdim etməyən dövlətlərdə göstərilir, yəni Şagird Tərəqqi Reytingini təmin edə bilməyəcəyimiz deməkdir. Bu dövlətlərdə, əvəzinə şagird səviyyəsində verilən məlumatlar əvəzinə müqayisə olunmayan məktəb səviyyəsindəki məlumatlardan istifadə edən bir model əsasında reyting olan Akademik Tərəqqi Reytingidir. Bu məlumatlar, bir çox ştatda liseydə birdən çox sınıfdə dövlət standart testlərini qəbul etməyən liseylər üçün daha az yayılmışdır, bu da test ballarında sınıfdən-sinə yaxşılaşdırılmasına baxmağı çətinləşdirir. Bu ölçü Dövlət Təhsil Şöbələri tərəfindən verilən böyümə məlumatlarından istifadə edən Şagird Tərəqqi Reytingindən daha az dəqiq olduğuna görə, Xülasə Reytingində daha az çəki verdik. Şagird böyüməsi məlumatları bu dövlətlərdə açıq olduqda, Akademik Tərəqqi Reytingini Şagird Tərəqqi Reytingi ilə əvəz edəcəyik.

Kollec hazırlığı reytingi. Kollec Hazırlığı Reytingi, əyalətdəki digər məktəblərlə müqayisədə liseylərin şagirdlərini kollec və karyerada müvəffəq olmağa necə hazırladıklarını ölçür. Reyting orta məktəbin məzuniyyət dərəcəsi, kolleclərə qəbul imtahanları (SAT / ACT performansı) və ya qabaqcıl kurslara qəbul və imtahan nəticələri barədə məlumatlara əsaslanır. Bu reyting yalnız orta məktəb qiymətləri olan məktəblərə aiddir. İstifadəçilərin maraqlarını daha yaxşı təmin etmək və ölkə daxilindəki məlumatları tam istifadə etmək üçün metodologiyada yenilik edilərək Xüsusi olaraq Advanced Yerləşdirmə, Beynəlxalq bakalavr və ikili qeydiyyat kursları – indi təhlil edilərək Kollec Hazırlıq Reytinginə daxil edilmişdir. Yenilənmiş məlumatlar və metodologiya Beynəlxalq Yerləşdirmə qeydiyyatı və imtahandan keçmə qiymətləri

ilə yanaşı Beynəlxalq bakalavr və ikili qeydiyyat kurslarına da daxil olur.

Kapital reytingi. Bərabərlik Reytingi, bir məktəbin bütün şagirdlərin akademik inkişafına nə dərəcədə yaxşı xidmət etdiyini ölçür: 1) dövlət imtahanlarında əlverişsiz şagirdlərin bütün şagirdlər üçün dövlət orta səviyyəsinə nisbətən və 2) məktəbdə fəaliyyət arasındakı boşluqlar. Maneəsiz şagirdlər və digər şagirdlər. Əlverişsiz şagirdləri dövlət, məktəblər, alt qruplar, siniflər və fənlər arasındakı davamlı boşluqları göstərən irqi / etnik və iqtisadi alt qrupları yaradan şagirdlər olaraq təyin edirik. Bu, məktəbin bu şagirdlər üçün dövlət orta ilə müqayisədə əlverişsiz şagird qruplarının nə dərəcədə yaxşı təhsil aldığını və həm bu nailiyyət səviyyəsində, həm də müvəffəqiyyət boşluqlarında amilləri nəzərə alaraq bu şagirdlərin bu məktəbdəki əlverişsiz şagirdlərlə müqayisədə necə fəaliyyət göstərdiyini anlamağa imkan verir. Aşağı reyting (1-3) bəzi şagird qruplarının məktəbdə lazımi dəstəyi almadıqlarını, yüksək reyting (8-10) isə məktəbin müvəffəqiyyət boşluqlarını effektiv şəkildə bağladığını göstərə bilər.

Aşağı gəlirli reyting. Aşağı gəlirli Reyting, əyalətdəki bütün şagirdlərlə müqayisədə pulsuz və ya endirimli qiymətli nahar etmək hüququ qazanan şagirdlər üçün dövlət test ballarına baxır. Valideynlər üçün məktəblərin fərqli sosial-iqtisadi bölgələrdən olan şagirdlərə necə yaxşı xidmət etdiyini başa düşmələrini asanlaşdırmaq üçün profillərdə aşağı gəlirli reytingi göstəririk. *Qeyd:* aşağı gəlirli şagirdlərin performans məlumatları məktəbin kapital reytinginin bir hissəsidir, buna görə məktəbin Xülasə reytingi bölməsində müstəqil reyting kimi göstərilir.

İntizam və iştirak bayraqları. İntizam və davam bayraqları Great Schools məktəbdənkənar dayandırılması və şagird orqanlarında xroniki xaric olması ilə əlaqəli məktəbləri müəyyənləşdirmək üçün istifadə etdiyi göstəricilərdir. Bu bayraqların yaradılması iki ilkin mərhələni əhatə edir: yüksək dayandırma və ya xaric olmaq dərəcələri olan məktəblərin müəyyənləşdirilməsi və irqi / etnik şagird qrupları arasında asma və ya xroniki kənarlıq nisbətlərində əhəmiyyətli fərqlər olan məktəblərin müəyyən edilməsi. Bu şərtlər mövcud olduqda “Yarış / etnik” bölməsinin “İntizam və iştirak” bölməsində keçid görü-

nüşü daxilində bir məktəbin "Bərabərlik" hissəsində bayraq görünür.

Xülasə Reyting giriş və ölçülər. Xülasə reytingi hesablaması yuxarıda təsvir olunan məktəbin tematik reytinglərinin / bayraqlarının beşinə əsaslanır. Bir məktəbin reytinginə daxil olan komponentlər məlumatların mövcudluğuna görə dəyişə bilər. Məsələn, qabaqcıl yerləşdirmə dərsləri və kolleclərə qəbul imtahanları kimi kollec hazırlığı tədbirləri əksər liseylərdə mövcuddur, lakin ibtidai və ya orta məktəblərdə deyil və il boyu davam edən inkişafa baxan şagird və ya akademik tərəqqi məlumatları daha az ola bilər dövlət standart testlərin yalnız bir sinifdə verildiyi bir lisey.

Xülasə Reytingini hesablamaq üçün mövcud məlumatlara əsasən hər bir qiymətləndirmə/bayraq üçün çəkilərdən istifadə edirik; dövlətin digər məktəblərinə nisbətən məktəb haqqında məlumatların miqdarı; verilənlərdə dəyişkənliyin miqdarı; və hər bir məlumat nöqtəsinin kollecdəki şagird müvəffəqiyyəti və uzunmüddətli həyat nəticələri ilə əlaqəli olduğu sübut olunmuş dərəcədir.

Məktəblərin reyting cədvəli məlumatların şəffaflığını təmin edir. Valideynlərə məktəblər haqqında məlumat almaqda, uşağın inkişafı üçün məktəbdə hansı imkanların yaradıldığını bilməkdə kömək edir. Buna görə də yaxşı olar ki, ölkəmizdə də məktəblərin reyting göstəriciləri sosial şəbəkələrdə, internet saytlarında paylaşsın. Məktəb haqqında məlumatların paylaşılması valideyn üçün övladına məktəb seçimi etməkdə köməkçi rolunu oynayır. Bundan əlavə, məktəb məlumatlarının əlçatan, istifadəsi asan olan formatlarda olması vacibdir. Qeyri-hökumət təşkilatları da valideynləri və şagirdləri yerli məktəblərin keyfiyyəti barədə məlumatlandırmaq üçün istifadə etsinlər. Hazırda ölkəmizdə məktəblərin reytinginin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı çoxsaylı tədqiqatlar aparılır. Bu tədqiqatlarda təhsil müəssisələrinin reytinginin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı müxtəlif təkliflər və layihələr şəklinə təqdim olunur. Məsələn, tədqiqatçı İ. Əsədova “Ümumtəhsil məktəblərinin reyting sisteminin təkmilləşdirilməsinə təsir edən amillər” adlı məqaləsində “Ümumtəhsil müəssisələrində yenilənmiş reyting cədvəli üçün yeni indikatorların müəyyən edilməsi Qaydaları”nı layihə şəklinə təqdim edir (İ.M. Əsədova

Ümumtəhsil məktəblərinin reyting sisteminin təkmilləşdirilməsinə təsir edən amillər //Məktəbəqədər və ibtidai təhsil jurnalı, Bakı, 2020, № 3, s. 23-32). Bu məqalədə ümumtəhsil məktəblərinin reyting cədvəlinin tərtibi zamanı aşağıdakı indikatorlara əsaslanır:

- məktəbin ümumi göstəriciləri;
- təhsilalanların göstəriciləri;
- təhsilverənlərin göstəriciləri;
- təlimdankənar işlərin təşkili;
- metodik və elmi -praktik işlər.

Məqalədə ümumtəhsil məktəblərinin reytinginin müəyyənləşdirilməsi metodikası aşağıdakı düsturlardan istifadə yolu ilə aparılır:

$$I_1 = (g_1 + g_2 + g_3 + g_4 + \dots + g_n)$$

$$R = (I_1 + I_2 + I_3 + I_4 + I_5) - HŞ$$

R — məktəbin ümumi reytingi

I_1, I_2, I_3, I_4, I_5 — istiqamətlər

$g_1, g_2, g_3, g_4, \dots, g_n$ — göstəricilər

Q_1, Q_2, Q_3, Q_4, Q_5 — ayrılıqda istiqamətlərin qiymətləndirilməsi

Ədəbiyyat:

1. Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası // Azərbaycan məktəbi, -2013, № 5
2. Abdullayev Ü. Azərbaycanca təhsilin keyfiyyətinin idarə olunması problemləri və həlli yolları. -Bakı, -2019.
3. Əsədova İ.M. Ümumtəhsil məktəblərinin reyting sisteminin təkmilləşdirilməsi // Məktəbəqədər və ibtidai təhsil, -Bakı, -2020, № 3, s. 23-32
4. Məmmədşadə R., Abdullayev A., Kərmova F., və b. Təhsilin idarə edilməsinin bəzi problemləri. - Bakı, -2010
5. Novruzov Q., Abbasov Ə., Ənənəvi təhsildən “düşüncə və təfəkkür məktəbi ” nə doğru // Azərbaycan məktəbi, 2014, № 3.
6. Rzayev O.H., Məmmədov S.M., İsmayılov Ş.N. Təhsilin idarə olunmasının əsasları. -Bakı, -2010.
7. Yeni təhsil proqramlarının (kurikulumların) tətbiqi məsələləri. -Bakı, -2014.

HŞ – haqlı şikayətlər.

Məktəb fəaliyyətinin etibarlı ölçüsü hərtərəfli olmalıdır, məktəb prosesləri, şərait, təcrübə və nəticələr nəzərə alınmalıdır. Onlar hesab edirik ki, kəmiyyət və keyfiyyət məlumatları sinifdə, məktəb binasında və rayon səviyyəsində qərarları məlumatlandırılmalıdır. Hər hansı bir hesabatlılıq sistemindəki məlumatlar yüksək nəticələr üçün deyil, inkişaf üçün istifadə edilməlidir.

Problemin aktuallığı. Təhsil islahatlarının həyata keçirilməsi ümumtəhsil müəssisələrində üçün reyting sisteminin yaradılması məsələsini aktuallaşdırır.

Problemin elmi yeniliyi keyfiyyətli təhsilə nail olmaq, məktəblər arasında sağlam rəqabətin yaradılması üçün ümumtəhsil pilləsində məktəblərin müasir reyting sisteminin yaradılmasıdır.

Problemin praktik əhəmiyyəti. Ümumtəhsil məktəblərinin reyting sisteminin yaradılması məktəb nailiyyətlərinin izlənilməsi və onun inkişafına səmərəli yollarla nail olmaq baxımından əhəmiyyətlidir.

E-mail: elduza-aliyeva@mail.ru

Rəyçilər: ped.ü. fəls.dok., dos .M.S. Kazımov,
ped.ü. fəls.dok. E.M. Kərimova

Redaksiyaya daxil olub: 12.01.2022.